

Vragen inzake Slotwet aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. [2026D25283]

Vragen inzake Slotwet Ministerie van Justitie en Veiligheid, 2025 (36945-VI)

Vraag 1

Kunt u toelichten welk deel van de ophoging van €11,3 mln voor het Openbaar Ministerie samenhangt met versterking van de informatievoorziening? [Kamerstuk 36945-VI 36945-VI-4, Memorie van toelichting, artikel 33]

Antwoord

Het bedrag van €11,3 mln. is een saldo van diverse posten maar is grotendeels toe te schrijven aan uitgaven met betrekking tot de (versterking van) de informatievoorziening c.q. het herstellen van de informatievoorziening na het beveiligingsincident van medio 2025.

Vraag 2

Bij het Openbaar Ministerie zijn de verplichtingen opgehoogd met €41,6 mln door correctieboekingen na accountantscontrole, waarbij verplichtingen niet waren vastgelegd in de verplichtingenadministratie. Kunt u aangeven of hieronder ook ICT- of informatievoorzieningsverplichtingen vielen? [Kamerstuk 36945-VI 36945-VI-4, Memorie van toelichting, artikel 33]

Antwoord

Het bedrag van €41,6 mln. hangt voor het grootste deel samen met verplichtingen op het terrein van de informatievoorziening.

Vraag 3

Kunt u toelichten welke meerjarige opdracht tot en met 2027 is verstrekt voor de implementatie van de AI-verordening, inclusief opdrachtnemer, looptijd, doel, mijlpalen en de besteding van de €5 mln verplichtingen in 2025? [Kamerstuk, 36945-VI 36945-VI-4, Memorie van toelichting, artikel 34]

Antwoord

Deze vraag is meegenomen in de beantwoording op vraag 9.

Vraag 4

Waarom zijn de PNR-middelen in 2025 niet of niet volledig besteed, en welke activiteiten of systemen zijn daardoor vertraagd? [Kamerstuk, 36945-VI 36945-VI-4, Memorie van toelichting, artikel 36]

Antwoord

Tijdens de start van de Passagiersinformatie-eenheid Nederland is ervoor gekozen om te beginnen met een Passagiersinformatie-eenheid vanuit een startscenario en van daaruit met de ketenpartners verder uit te bouwen op basis van de praktijkervaring met het instrument, denk hierbij aan het aansluiten van nieuwe databanken en de verdere versterking van de gegevensbescherming binnen de Passagiersinformatie-eenheid Nederland, zoals ook tot uitdrukking komt in de recente rapportage van de Functionarisgegevensbescherming Passagiersinformatie-eenheid Nederland¹.

Door prioriteit te geven aan de implementatie van de maatregelen naar aanleiding van de Uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 21 juni 2022² is deze doorontwikkeling vertraagd. Daarnaast speelt ook de krappe arbeidsmarkt een rol waardoor (specialistische) vacatures niet gelijk kunnen worden opgevuld.

Dit heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat de Passenger Name Data op dit moment met maar één databank, te weten het Schengeninformatiesysteem, wordt vergeleken. Ook is de in de JenV beleidsagenda voor Caribisch Nederland 2021–2025³ aangekondigde verkenning naar de mogelijkheden voor het invoeren van wetgeving voor Caribisch Nederland ten aanzien van het gebruik van passagiersgegevens (PNR-gegevens)

¹ Kamerstukken II, 2025/2026, 34 861, nr. 43

² Kamerstukken II, 2022/2023, 34 861, nr. 36 en 38, Kamerstukken II, 2024/2025, 34 861, nr. 41

³ Kamerstuk II, 2020/2021, 29 279, nr. 659

voor het voorkomen, opsporen, onderzoeken en vervolgen van terroristische misdrijven en ernstige criminaliteit ernstig vertraagd.

Vraag 5

Kunt u voor de Justitiële ICT Organisatie toelichten waarom de totale baten €9,641 mln hoger zijn dan totaal geraamd, terwijl de totale lasten €1,749 mln lager zijn dan geraamd? [Kamerstuk 36945-VI 36945-VI-3, Voorstel van wet, agentschap Justitiële ICT Organisatie]

Antwoord

De baten zijn hoger dan begroot vanwege extra vraag vanuit de opdrachtgevers. De lagere kosten komen vanwege lagere afschrijvingskosten door minder investeringen in 2024 en 2025 en lagere ICT-kosten door positieve contractonderhandelingen.

Vraag 6

Kunt u toelichten waarom de kapitaalontvangsten bij de Justitiële ICT Organisatie €19,844 mln lager zijn en de kapitaaluitgaven €13,242 mln lager zijn dan begroot? [Kamerstuk 36945-VI 36945-VI-3, Voorstel van wet, agentschap Justitiële ICT Organisatie]

Antwoord

De kapitaalontvangsten bij de Justitiële ICT Organisatie zijn €19,8 mln. lager dan begroot, omdat de gerealiseerde investeringen lager zijn uitgevallen dan oorspronkelijk voorzien en deels zijn investeringen uit eigen middelen gefinancierd. Dit resulteerde in een lagere financieringsbehoefte. De kapitaaluitgaven zijn €13,2 mln. lager dan begroot, doordat in 2024 en 2025 minder is geïnvesteerd en minder is geleend dan voorzien in de begroting over 2025. Dit resulteert in lagere aflossingslasten.

Vraag 7

Kunt u voor het CJIB toelichten of de lagere totale baten van €29,898 mln en lagere totale lasten van €16,612 mln samenhangen met digitaliseringsprojecten, inningssystemen of andere ICT-voorzieningen? [Kamerstuk 36945-VI 36945-VI-3, Voorstel van wet, agentschap Centraal Justitieel Incassobureau]

Antwoord

De totale lagere lasten en baten bij het CJIB hebben naast vertraagde projecten grotendeels betrekking op andere factoren zoals compensatie LPO en projectenkostenvergoedingen.

Vraag 8

Kunt u bij de hogere ontvangsten op VOG en naamwijzigingen aangeven of dit heeft geleid tot hogere ICT-belasting of aanpassingen in digitale aanvraagprocessen? [Kamerstuk 36945-VI 36945-VI-4, Memorie van toelichting, artikel 34]

Antwoord

De hogere ontvangsten voor de VOG-producten en naamswijzigingen worden veroorzaakt door een hoger aantal aanvragen van deze producten. Dit heeft niet geleid tot hogere ICT-belasting of aanpassingen in digitale aanvraagprocessen.

Vraag 9

Kunt u uitleggen wat de concrete mijlpalen zijn voor 2026 en 2027 die met dit budget moeten worden gerealiseerd aangezien de implementatie van de AI-verordening is gestart met een verplichting van €5 mln?

Antwoord

Vragen 3 en 9 worden hier in gezamenlijkheid beantwoord. Voor de implementatie van de AI-verordening binnen de domeinen van het ministerie van Justitie en Veiligheid loopt er een meerjarige opdracht van 2025 tot en met 2029. Mijlpalen in deze opdracht zijn het bevorderen van capaciteits- en kennisopbouw bij de taakuitvoering met opleidingen, het opstellen van uitvoerbare kaders en het toetsen en leren van concrete AI-toepassingen. Het grootste gedeelte van de totale middelen voor deze opdracht gaan naar de taakuitvoering. Dit gaat via een bijdrageregeling die direct ten goede komt aan de uitvoering. Verder is er

een expertteam ingesteld van twaalf experts die via tijdelijke opdrachten bij uitvoeringsorganisaties bijdragen aan de implementatie van de AI-verordening in die organisaties.

Voor dit expertteam is er een verplichting aangegaan van € 5 mln. door middel van inbesteding bij het Rijks ICT Gilde die tot uiting komt in uitgaven in 2026 en 2027. De AI-verordening verplicht organisaties uiterlijk eind 2030 stapsgewijs de eisen uit de verordening ingevoerd te hebben. Bovengenoemde activiteiten zorgen ervoor dat JenV-organisaties hier in de aanloop 2030 aan die vereisten kunnen voldoen.

Vragen inzake Slotwet Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2025 (36945-VII)

Vraag 10

Kunt u uitsplitsen welke subsidies en bijdragen op artikel 6 hebben geleid tot de overschrijding van het verplichtingenbudget met €7,2 mln, en welk deel daarvan direct samenhangt met digitalisering?

[Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-4 Memorie van toelichting, artikel 6]

Antwoord

Alle uitgaven en verplichtingen op artikel 6 hebben betrekking op digitalisering. De overschrijding van het verplichtingenbudget met € 7,2 mln. is veroorzaakt door de bijdrage aan ICTU voor het ondersteuningsteam NDS en de ondersteuning van de NDS-Raad / centrale commissie Gegevensgebruik en het verstrekken van subsidies, waaronder het Meldpunt Schadelijke Content en de training tegen Online Haat.

Vraag 11

Kunt u specificeren welke bijdragen aan ICTU in het kader van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) in 2025 hoger zijn toegekend dan eerder geraamd, uitgesplitst naar opdracht, programma en bedrag? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-4 Memorie van toelichting, artikel 6]

Antwoord

Er zijn twee bijdragen verstrekt aan ICTU in het kader van de NDS die niet waren voorzien met de Najaarsnota:

1. Het coördinatie- en ondersteuningsteam Realisatie NDS, betreft een opdracht van € 1,6 mln.
2. Opdracht voor de ondersteuning van de NDS-Raad en Centrale Commissie Gegevensgebruik, betreft een opdracht van € 2,252 mln.

Vraag 12

Waarom was bij het verplichtingenbudget op artikel 6 eerder onvoldoende rekening gehouden met hogere ICTU-bijdragen voor de Nederlandse Digitaliseringsstrategie? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-4 Memorie van toelichting, artikel 6]

Antwoord

Deze kosten waren nog niet voorzien met de Najaarsnota.

Vraag 13

Welke concrete activiteiten of producten binnen de Nederlandse Digitaliseringsstrategie zijn met de hogere ICTU-bijdragen gefinancierd? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-4 Memorie van toelichting, artikel 6]

Antwoord

Zie antwoord op vraag 11.

Vraag 14

Kunt u aangeven welke verantwoordingen van Logius niet in 2025 zijn ontvangen, waardoor restantbetalingen niet in 2025 gerealiseerd konden worden? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-4 Memorie van toelichting, artikel 6]

Antwoord

De onderstaande verantwoordingen zijn in 2025 niet van Logius ontvangen. Hierdoor konden de restantbetalingen ter hoogte van €4,3 mln niet in 2025 worden gerealiseerd. Het betreft verantwoordingen met betrekking tot werkzaamheden uit eerdere jaren, waaronder:

- Herbouw Officiële Electronische Publicaties en BasisWettenBestand €1,8 mln
- Notificatieservices voor Berichten over uw Buurt €0,8 mln
- Beheer & Exploitatie Bekendmakingswet €0,4 mln
- Beheer & Exploitatie Officiële Publicaties €0,2 mln
- Diverse bijdragen €1,1 mln

De betreffende verantwoordingen zijn door Logius niet tijdig afgerond, waardoor afrekeningen en bijbehorende restantbetalingen in 2025 niet meer mogelijk waren.

Vraag 15

Kunt u verklaren waarom de uitgaven aan ICT op artikel 11 €12,7 mln. lager zijn uitgevallen en de verplichtingen €11,6 mln. lager zijn uitgevallen dan geraamd? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-4 Memorie van toelichting, artikel 11]

Antwoord

De uitvoering van gestelde groeiambities en (door)ontwikkeling van programma's en producten/diensten, heeft vertraging in de planning opgelopen, onder andere door afhankelijkheid van stelselpartijen. Hierdoor zijn bepaalde investeringen (nog) niet gedaan, wat ook zijn effect heeft op zowel de uitgaven als ook de ontvangsten bij RvIHH. Uiteindelijk is het voor de RvIHH van belang dat de uitgaven en ontvangsten binnen het kas jaar in balans zijn conform de richtlijnen voor kas/verplichtingen.

Vraag 16

Kunt u voor de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens toelichten waarom de totale baten €10,178 mln lager en de totale lasten €9,838 mln lager zijn dan totaal geraamd, en welke digitale identiteitsdiensten hierdoor zijn geraakt? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-3 Voorstel van wet, agentschap Rijksdienst voor identiteitsgegevens]

Antwoord

Aan de batenzijde wordt de grootste afwijking veroorzaakt door de opbrengsten uit reisdocumenten. Gedurende het jaar werd op basis van de prognoses (verwachte uitgegeven documenten) begin van 2025 verwacht dat de omzet uit reisdocumenten hoger zou uitvallen. Deze ontwikkeling heeft zich echter niet gedurende het gehele jaar voortgezet, waardoor de gerealiseerde omzet achterbleef bij de eerdere prognose.

Aan de lastenzijde zijn de personeelskosten lager uitgekomen dan begroot. Dit komt onder andere door de reorganisatie en de implementatie van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties. Daarnaast hebben vertragingen plaatsgevonden bij een aantal geplande activiteiten binnen de ICT-begroting. Deze activiteiten hadden voornamelijk betrekking op de realisatie van technische doorontwikkelingen. De continuïteit van de dienstverlening is hierdoor niet geraakt. De genoemde vertragingen hebben tevens geleid tot lagere opbrengsten aan de batenzijde.

Vraag 17

Kunt u voor SSC-ICT verklaren waarom de totale kapitaaluitgaven €248,497 mln lager zijn dan totaal geraamd en zelfs negatief zijn gerealiseerd? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-3 Voorstel van wet, agentschap Shared Service Center-ICT]

Antwoord

De vastgestelde begroting met betrekking tot de kapitaal uitgaven van SSC-ICT was voor 2025 € 145,7 mln. Er is in 2025 € 102,8 mln. gerealiseerd. Dat is €42,953 mln. minder dan initieel begroot. Dit komt voornamelijk doordat er minder is geïnvesteerd dan verwacht voor de buitenlandse posten en kosten voor onderhoudscontracten. Verder zijn een deel van de begrote investeringen doorgeschoven naar 2026.

Vraag 18

Welke investeringen, vervangingen of ICT-projecten bij SSC-ICT zijn geraakt door de lagere kapitaaluitgaven en lagere kapitaalontvangsten? [Kamerstuk 36945-VII 36945-VII-3 Voorstel van wet, agentschap Shared Service Center-ICT]

Antwoord

De kapitaalontvangsten zijn lager uitgevallen dan begroot omdat er minder beroep is gedaan op de leenfaciliteit. Dat komt doordat de investeringen lager waren dan begroot. Dit komt met name doordat er minder is geïnvesteerd in onderhoudscontracten en de buitenlandse posten.

Vraag 19

Kunt u een volledig overzicht geven van de kosten die het afgelopen jaar zijn gemaakt ten behoeve van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie? Hoeveel kosten zal u in het komende jaar naar verwachting maken?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 5 en 7 bij het kopje Jaarverslagen Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vraag 20

Kunt u duidelijk uitleggen welke middelen aan ICTU zijn uitgekeerd, ten behoeve van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie?

Antwoord

De uitgekeerde middelen ten behoeve van de NDS zijn:

- € 1,6 mln. voor het coördinatie- en ondersteuningsteam Realisatie NDS.
- € 2,252 mln. voor de ondersteuning van de NDS-Raad en Centrale Commissie Gegevensgebruik.

Vraag 21

Welke verantwoordingen is Logius in 2025 niet nagekomen, en waarom niet?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 14.

Vraag 22

Kunt u toelichten waarom de opdrachten voor de verbetering van de informatiehuishouding niet op tijd zijn uitgezet, terwijl dit een cruciaal onderdeel is van een transparante overheid?

Antwoord

De wettelijke aanbestedingsregels zijn bedoeld om transparantie en gelijke kansen te waarborgen in het inkoopdomein. Het deugdelijk voorbereiden, toetsen en uitzetten van opdrachten vraagt tijd. Zo ook voor het uitzetten van opdrachten voor de verbetering van de informatiehuishouding.

Vraag 23

Kunt u toelichten waarom het organisaties als Logius en de Rijksorganisatie voor Informatiehuishouding niet lukt om hun verantwoordingen en facturatie binnen het lopende begrotingsjaar af te ronden, en welke risico's brengt dit mee voor de continuïteit van de digitale dienstverlening?

Antwoord

Tarieven voor rijksbrede ICT-voorzieningen worden achteraf gecorrigeerd op basis van het daadwerkelijke operationele verbruik. Het vaststellen van deze definitieve afrekeningen kan pas plaatsvinden als alle verbruiksgegevens van het gehele kalenderjaar compleet en gecontroleerd zijn.

Vraag 23

Kunt u duidelijker uitleggen waarom de uitgaven en verplichtingen aan ICT lager zijn uitgevallen? Is dit in lijn met wat er ieder jaar wordt overgehouden? Worden de onderbestede middelen alsnog aan ICT uitgegeven?

Antwoord

De grootste veroorzaker van de lagere uitgaven is de afrekening van SSC-ICT voor de doorontwikkeling 2024. Het volledige budget van 2024 via een kasschuif doorgeschoven naar 2025. De uitgave voor 2024 in 2025 viel € 0,8 mln. lager uit dan begroot. Elk jaar worden de kosten voor doorontwikkeling en vernieuwing ICT begroot door leveranciers. De daadwerkelijke uitgaven lijken structureel lager uit te vallen dan begroot. Door vroegtijdige signalering op bijdragen houden we controle over de onderbesteding die elk jaar lager wordt.

Vragen inzake Slotwet Ministerie van Economische Zaken 2025 (36945-XIII)

Vraag 24

Welke diensten, opdrachtgevers of projecten verklaren de hogere baten bij DICTU in 2025? [Kamerstuk 36945-XIII 36945-XIII-3, Voorstel van wet, agentschap, Dienst ICT Uitvoering]

Antwoord

Dit komt met name door een toename in de vraag naar de diensten / producten Werkpleksservices (+ € 9,3 mln.), Applicatie Services (+ € 8,2 mln.) en Ontwikkelopdrachten (+ € 5,8 mln.). Het aantal werkplekken is ten opzichte van de DICTU ontwerpbegroting 2025 bijna 4% hoger, voornamelijk bij de ministeries van EZ en LVVN en de RVO.

De hogere baten bij Applicatie Services zijn het gevolg van het in gebruik nemen van eerder ontwikkelde onderdelen. De hogere baten bij Ontwikkelopdrachten komen voornamelijk voort uit een groei van de ontwikkeling van websites.

Vraag 25

Kunt u toelichten waarom DICTU een positief saldo van baten en lasten van €14,328 mln realiseert, terwijl bij de begroting een saldo van nul was geraamd? [Kamerstuk 36945-XIII 36945-XIII-3, Voorstel van wet, agentschap Dienst ICT Uitvoering]

Antwoord

DICTU is een agentschap waardoor DICTU conform het agentschapsmodel altijd raamt op een saldo van nul. Het hogere resultaat is te verklaren door de hogere omzet omdat er meer is afgenomen vanuit de klanten dan voorzien. Hierdoor zijn schaalvoordelen gerealiseerd bij werkplekdiensten en applicatie services. Daarnaast zijn als gevolg van een lager investeringsniveau de afschrijvingskosten en andere daaraan gerelateerde uitgaven lager.

Vraag 26

Kunt u aangeven waarom de kapitaalontvangsten bij DICTU €9,975 mln lager zijn dan totaal geraamd en wat dit betekent voor ICT-investeringen of afschrijvingen? [Kamerstuk 36945-XIII 36945-XIII-3 Voorstel van wet, agentschap Dienst ICT Uitvoering]

Antwoord

Het verschil tussen de gerealiseerde en geraamde kapitaalontvangsten betreft grotendeels een lager beroep op de leenfaciliteit, doordat er minder is geïnvesteerd in infrastructuur. Dit is uitgesteld vanwege de ontwikkeling van een nieuwe bedrijfsstrategie. Deze investeringen schuiven door naar 2026 en 2027.

Vraag 26

Kunt u voor de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) toelichten waarom de totale lasten €4,986 mln lager zijn dan totaal geraamd? [Kamerstuk 36945-XIII 36945-XIII-3 Voorstel van wet, agentschap Rijksinspectie Digitale Infrastructuur]

Antwoord

De toelichting op de realisatie is te vinden in de agentschapsparagraaf van het jaarverslag. Daarin staat dat de geraamde lasten lager zijn uitgevallen omdat het percentage externe inhuur lager was dan begroot en omdat de materiële kosten voor de uitvoering van structurele en incidentele taken voor departementen binnen de begroting bleven. Daarnaast leidden achterblijvende geplande investeringen in materiële vaste activa en lagere realisaties op overige IV-projecten tot lagere afschrijvingskosten dan begroot.

Vraag 27

Kunt u uitleggen waarom doorbelastingen van ICT-kosten naar concernonderdelen als negatieve kosten zijn geboekt onder bijdrage aan SSO's, terwijl deze onder SSO DICTU geboekt hadden moeten worden? [Kamerstuk 36945-XIII 36945-XIII-4, Memorie van toelichting, artikel 40]

Antwoord

Bij het boeken van de negatieve kosten is de verkeerde grootboekrekening/kostensoort gebruikt, waardoor de kosten onder het verkeerde onderwerp in de realisatie is geland. Voor de negatieve kosten in 2026 wordt in goed overleg tussen de betreffende stafdirectie en de afdeling Financiële Diensten en Administratie bepaald waar deze kosten landen.

Vraag 28

Welke correctiemaatregelen neemt het ministerie om te voorkomen dat ICT-doorbelastingen opnieuw op het verkeerde budgetonderdeel worden geboekt? [Kamerstuk 36945-XIII 36945-XIII-4, Memorie van toelichting, artikel 40]

Antwoord

De betreffende casus is intern besproken en hier wordt nu beter op gecontroleerd.

Vraag 29

Kunt u uitleggen wat de exacte oorzaak is van de vertraging bij de projecten Quantum Delta en Photon Delta, en in hoeverre dit de Nederlandse positie op het gebied van digitale soevereiniteit en hoogwaardige technologie in gevaar brengt?

Antwoord

Bij de uitwerking van NGF-plannen is het mogelijk dat in de praktijk meer tijd nodig is voor de RVO in samenwerking met de NGF-stichtingen om de middelen aan te wenden. Dit betekent dat in de uitvoering de RVO en de stichtingen de precieze plannen afstemmen met de markt en de actuele financieringsbehoefte daarop wordt aangepast. Hierdoor worden sommige elementen van de programma's later gerealiseerd. De voortgang wordt zorgvuldig gemonitord zodat de plannen wel zo snel mogelijk ten uitvoer worden gebracht en de Nederlandse positie gewaarborgd blijft.

Vraag 30

Kunt u aangeven hoe de aanzienlijke boekingsfout van €18,7 mln. bij de doorbelasting van ICT-kosten heeft kunnen ontstaan, en welke maatregelen vervolgens zijn genomen om de transparantie van ICT-uitgaven binnen de rijksoverheid te verbeteren?

Antwoord

Ongeveer € 8 mln. wordt verklaard doordat bij doorbelasten van kosten de verkeerde grootboekrekening/kostensoort is gebruikt. Een deel wordt verklaard door een verkeerde koppeling tussen de begroting in de financiële administratie en de begroting in onze begrotingsstukken. Om dit op te lossen vinden aanpassingen plaats in de financiële administratie, waardoor het budget en de kosten voor DICTU nu op de juiste plek worden weergegeven in de begrotingsstukken van EZK.

Overkoepelende / overige vragen die betrekking hebben op bovenstaande slotwetten

Vraag 31

Wat zijn de kosten geweest om het nieuwe Staatssecretariaat voor Digitale Economie en Soevereiniteit in te richten? Kunt u inzicht bieden in hoe de politieke verantwoordelijkheid voor Digitale Zaken nu organisatorisch is ingericht?

Antwoord

In de voorjaarsbesluitvorming is binnen de budgetten van EZK € 5,7 mln. vrijgemaakt voor directe ondersteuning van de twee extra bewindspersonen bij EZK ten opzichte van het vorige kabinet. De Staatssecretaris Digitale Economie en Soevereiniteit is daar één van. Dit betreft directe ondersteuning voor stafadvies, vervoer, reizen, beveiliging, communicatie en huisvesting.

De organisatorische aanpassingen als gevolg van de portefeuilleverdeling tussen de Staatssecretaris Digitale Economie en Soevereiniteit en de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid worden op dit moment voorbereid. De budgettaire aanpassingen tussen BZK en EZK worden naar verwachting verwerkt in de ontwerpbegrotingen 2027.

Vraag 32

Hoe voert u de motie-Six Dijkstra [Kamerstuk 26 643, nr. 1407] uit om de kosten van ICT-licenties structureel beter inzichtelijk te maken?

Antwoord

Een haalbare uitvoering van de motie Six Dijkstra (NSC)⁴ is beschreven in de brief van afgelopen december⁵ waarmee ook gevolg is gegeven aan een tweetal toezeggingen⁶ voor het beter inzichtelijk maken van ICT-kosten. De kosten van ICT-licenties worden niet centraal bijgehouden. Er wordt wel gesproken over ICT-dienstverlening, waar licenties een onderdeel van kunnen uitmaken. Het spreken over ICT-dienstverlening in plaats van enkel licenties past bij de huidige ontwikkelingen waar de dienstverlening 'as a service' wordt aangeboden, doelend op de ontwikkelingen als Platform as a Service (PAAS), Infrastructure as a Service (IAAS) en Software as a Service (SAAS). Deze ICT-dienstverlening wordt via resellers gecontracteerd, waarmee geen primaire financiële transacties naar de uiteindelijke leveranciers inzichtelijk zijn.

Vanuit de begrotingscyclus wordt onder meer via datasets⁷ gerapporteerd over uiteenlopende categorieën van ICT-dienstverlening. Een specifieke duiding van licentiekosten is daar niet uit op te maken.

⁴ Kamerstuk 26 643, nr. 1407

⁵ Kamerstuk 26 643, nr. 1450

⁶ TZ202506-047 & TZ202510-150

⁷ [Overzicht Datasets | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid](#)

